

Lovforslaget i dets Helhed sattes til Forhandling.

Ingen begærede Ordet.

Lovforslaget (se Tillæg C.)

vedtoges enstemmigt med 42 Stemmer.

Formanden: Dette Lovforslag vil ogsaa blive tilstillet Konseilspræsidiets.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Oprettelse af Husmandsbrug.

(Lovforslaget findes i Till. C. Sp. 1519 ff.)

Sagen sattes til Forhandling.

Landbrugsministeren (*Anders Nielsen*): Ved og med det foreliggende Forslag om Oprettelse af Husmandsbrug behandler Rigsdagen for tredje Gang Spørgsmaalet om Tilvebringelse af Jordlodder til Landarbejdere. De to foregaaende Love af 1899 og 1904 ere vi alle enige om at betragte som Forsøgslove. Resultaterne af disse foreligge nu og foreligge saaledes, at jeg ogsaa haaber, at vi alle kunne være enige om, at Lovgivningsmagten med god Fortrøstning kan gaa i Gang med den her foreslaaede Revision og saaledes føre Opgavens Løsning videre frem til Held og Lykke for de mange Tusinde Hjem, der ville rejse sig ifølge denne Lov, hvis den vedtages, og have rejst sig efter de foregaaende. Som Forslaget her foreligger, hviler det paa det Grundlag, jeg fremlagde i November i Folketinget. Det er Frugten af et loyalt Samarbejde mellem Folketingets forskellige Partiafskygninger, og det glæder mig netop at kunne pege derpaa, fordi det jo er en Samfundsopgave af overordentlig stor Betydning. Det er mig derfor en Glæde, at den ikke er indfangen i Partipolitikens Net, men at man fra alle Partiafskygningers Side har bestræbt sig for ærligt og sagligt at medvirke til Opgavens Løsning. Det er mit Haab, at Sagen, saaledes som den nu ligger for, oversendt af Folketinget, ogsaa her maa finde en velvillig Modtagelse. Sker det, tror jeg, at vi, for saa vidt angaar denne Sag, kunne se tilbage paa denne Rigsdagssamling med Tilfredshed og Bevidstheden om, at vi alle have

deltaget i et Lovværk, der er af Betydning for Samfundet.

Jeg skal kortelig pege paa de Afvigelser, der findes mellem den nugældende Lov og det her foreliggende Forslag.

Der er først Titelen. Tidligere hed det: Lov om Tilvebringelse af Jordlodder for Landarbejdere. Denne Titel er i sig selv lang og dækker ikke ganske Lovens Indhold. Den gjorde det neppe ved den første Lov af 1899, endnu mindre ved den gældende Lov og atter mindre ved den Lov, som bliver Resultatet af dette Forslag, hvis det, hvad jeg inderlig haaber, bliver ophøjet til Lov. Dermed er der i Grunden sagt nok til Gunst for denne Forandring af Lovens Titel. Vi kunne alle være enige om, at det er det heldigste, at et Navn viser Vej til Forstaaelse af den Genstand, som det omhandler.

Den første egentlige Afvigelse vedrører Sammensætningen af de Amtskommissioner, som skulle medvirke ved Tilvebringelse af Lodderne. Hidtil blev det ene Medlem af de 3, Formanden, valgt af Landbrugsministeren og de 2 andre af Amtsraadet, af disse skulde den ene igen være Husmand. Jeg vil ikke sige det mindste til Forklejnelse af de tidligere Kommissioner — det er der viselig ingen Grund til, der kan være braadne Kar i alle Lande, og der kan være grebet fejl saa af denne, saa af hin Kommission, det vil ogsaa kunne ske af de fremtidige Kommissioner —, men alligevel tror jeg, at der er nogen Grund til at imødekomme de Ønsker, der fra forskellig Side have været fremme om en forandret Sammensætning. Her traf det sig nu saa heldigt, at det Ønske, der blev fremsat fra Folketingsudvalgets Side i en vis Retning, mødtes med min Betragtning af Forholdet. Formanden udnævnes fremdeles efter Lovforslaget af Landbrugsministeren, men de 2 andre foreslaas nu valgte af to Udsendinge fra hvert af samtlige Sogneraad, og Valget skal foregaa efter Reglerne for Valg til Amtsraadet. Naar man skal skride til en Forandring, er netop denne Ordning særdeles heldig og naturlig, idet Sogneraadene trindt om i Landet efter denne Lov have en Opgave til Løsning af det Formaal, Loven tilsigter. Denne Opgave findes angiven i § 6 i den Lov, der gælder, og den Lov, der kommer efter nærværende Forslag. Det er nemlig saaledes, at naar den Mand, der vil erhverve en Jordlod, ikke ved egen Hjælp kan finde en saadan, kan han henvende sig til Sogneraadet, der da har